

2023/2019(INI)

18.7.2023

ARVAMUS

Esitaja: kultuuri- ja hariduskomisjon

Saaja: siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

2018. aasta asukohapõhise tõkestuse määruse rakendamise kohta digitaalsel
ühtsel turul
(2023/2019(INI))

Arvamuse koostaja (*): Sabine Verheyen

(*): Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 57

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Kultuuri- ja hariduskomisjon palub vastutaval siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. tuletab meelde filmi- ja audiovisuaalsektori ning teiste autoriõigusega kaitstud veebisisu hõlmavate loomesektorite otsustavat tähtsust ELi jaoks nii majanduslikul kui ka kultuurilisel tasandil ning peab neid sektoreid ELi kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse ning meedia pluralismi kaitsmiseks äärmiselt oluliseks; juhib tähelepanu sellele, et COVID-19 pandeemia tõttu tekkisid Euroopa filmi- ja audiovisuaalsektoris häired ja teenitav tulu vähenes järsult;
2. väljendab heameelt selle hindamisaruande järelduste kohta, mis kinnitavad, et määruse kohaldamisala laiendamine autoriõigusega kaitstud veebisisule ei tooks tarbijatele olulist kasu sisu valikul ning sellel oleksid ebasoodsad tagajärjed sisupakkumise kuludele ja mitmekesisusele;
3. rõhutab, et investeringud filmide tootmisse, turustamisse ja näitamisega on suure riskiga ettevõtmine ning et seda investeringut kaitstakse filmi näitamise territoriaalse ainuõigusega;
4. märgib, et filmi- ja audiovisuaalsektoril on palju sidusrühmi, sealhulgas suur arv väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid, kelle hulka kuulub hulgaliselt väga uuenduslikke, loominguilisi ja sõltumatuid tootmis- ja turustustevõtjaid ning kinosid, kes toodavad, turustavad ja näitavad kogu ELis väga mitmesugust sisu;
5. rõhutab Euroopa filmi- ja audiovisuaalsektori pragmaatilist ja pidevat kohandumist 27 riigist koosneva liidu kultuurilise ja majandusliku tegelikkusega, kus on erinevad riiklikud ja piirkondlikud kultuurid, harjumused, turutingimused ja vaatajaskonna nõudlus ning mis nõuab kohandatud lähenemisviise sisu arendamisele, tootmisele ja turustamisele;
6. rõhutab filmi- ja audiovisuaalsektori peamisi rahastamispõhimõtteid, eelkõige autoriõigust ning litsentsiõiguste hädavajalikku territoriaalset ja ainuõiguslikku jaotamist ning lepinguvabadust, ning märgib, et filmide väärtusahel on tihedalt seotud ökosüsteem; rõhutab, et internetis toimuv mõjutab ka seda, mis toimub väljaspool internetti; tuletab meelde, et ajaline ja territoriaalne ainuõigus on omavahel tihedalt seotud;
7. rõhutab, et teoste kättesaadavust käsitlevas dialoogis, mille komisjon algatas meedia- ja audiovisuaalvaldkonna tegevuskava raames, ei ole veel konkreetseid edusamme tehtud; tuletab meelde komisjoni aruannet, milles kinnitatakse, et juurdepääs ELi liikmesriikides kättesaadavatele teostele on väga erinev;
8. väljendab sellega seoses heameelt määruse (EL) 2018/302¹ (asukohapõhise tõkestuse

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. veebruari 2018. aasta määrus (EL) 2018/302, mis käsitleb siseturul toimuvat põhjendamatut asukohapõhist tõkestust ja muul viisil diskrimineerimist kliendi kodakondsuse, elukoha

määrus) esimese lühiajalist perioodi hõlmava läbivaatamise üle, mille tegi komisjon ja mis toetab audiovisuaalteenuste jätkuvat väljajätmist määruse kohaldamisalast;

9. väljendab heameelt nõukogu 30. novembri 2021. aasta ja 4. aprilli 2022. aasta järelduste üle, milles rõhutatakse, et territoriaalne ainuõigus ja ainuõiguslikud litsentsid on tähtsad audiovisuaalsektori kestlikkuse seisukohast;
10. kordab asjaolu, et territoriaalsete ainulitsentside süsteem tagab praegu filmide ja audiovisuaalse sisu kestliku rahastamise ning aitab tagada nii sisu kui ka kultuurilist mitmekesisust ja pluralismi ning mitmesuguseid turustamise ärimudeleid, millest saavad lõppkokkuvõttes kasu ELi tarbijad;
11. rõhutab määrusega (EL) 2017/1128 (võrgusiteenuste piiriülese kaasaskantavuse kohta siseturul²) saavutatut, mis võimaldab tellijatele nende elukohaliikmesriigis õiguspäraselt osutatavate võrgusiteenuste kättesaadavuse ja nende kasutamise, kui nad viibivad ajutiselt mõnes muus liikmesriigis, häirimata seejuures audiovisuaaltootjate väärtusahelat; tuletab meelde kaasaskantavuse tähtsust filmi- ja audiovisuaalsisu kättesaadavuse parandamisel, kui Euroopa elanikud reisivad välismaale, ning nõuab, et põhjalikumalt hinnataks selle tõhusust ja kohaldamist, võttes arvesse kiiresti arenevaid tarbimisharjumusi ja turusuundumusi selles sektoris;
12. rõhutab, et praegune territoriaalse ainuõiguse süsteem spordis aitab säilitada sisu kvaliteeti ja pakkumist ning pakkuda spordiürituste korraldajatele kestlikkust, tagades samal ajal rohujuure tasandi spordi rahastamise ja investeringud talentide arendamisse;
13. on seisukohal, et audiovisuaalteenuste lisamine asukohapõhise tõkestuse määruse kohaldamisalasse kahandaks märkimisväärselt tulusid, seades ohtu uude sisusse investeerimise ning vähendades samal ajal lepinguvabadust ja kultuurilist mitmekesisust sisu tootmisel, turustamisel, reklaamimisel ja näitamisel; rõhutab, et selline lisamine vähendaks turustuskanalite arvu, mis lõppkokkuvõttes tõstaks tarbijate jaoks hindu;
14. rõhutab, et territoriaalne litsentsimine annab turustajatele ja kinoettevõtjatele suurema paindlikkuse teha koostööd, et luua oma territooriumil sisuturge, näiteks esilinastuste eri kuupäevade kaudu, tagades samal ajal ka filmi levitamiseviiside kronoloogiat käsitlevate riiklike reeglite järgimise ning sihipärased turundusalased pingutused, võttes arvesse kultuurilisi ja keelelisi iseärasusi;
15. rõhutab, et hiljutised Euroopa Audiovisuaalsektori Vaatluskeskuse andmed tõestavad, et turg pakub publikule kogu Euroopas üha rohkem Euroopa filme; märgib, et selline hüppeliselt kasvanud kättesaadavus näitab, et territoriaalse ainuõiguse ärimudel tagab filmide arvukuse ning audiovisuaalteenuste jätkuv väljajätmine määruse kohaldamisalast on endiselt eesmärgipärane;
16. rõhutab, et selline lisamine võib avaldada mitmesugust kahjulikku mõju filmide ja audiovisuaalse sisu loomisele, rahastamisele, tootmisele, turustamisele, reklaamimisele

või asukoha alusel ning millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 2006/2004 ja (EL) 2017/2394 ning direktiivi 2009/22/EÜ, ELT L 60I, 2.3.2018, lk 1.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta määrus (EL) 2017/1128 võrgusiteenuste piiriülese kaasaskantavuse kohta siseturul (ELT L 168, 30.6.2017, lk 1).

ja kasutamisele keskpikas ja pikas plaanis, võides seeläbi kahjustada kultuurilist mitmekesisust ja kogu väärtusahelat, mis tugineb täielikult territoriaalsuse põhimõttele;

17. tuletab meelde, et nagu on märgitud komisjoni 2020. aasta novembri aruandes asukohapõhist tõkestust käsitleva määruse esimese lühiajalist perioodi hõlmava läbivaatamise kohta, ei valmista enamikule tarbijatele asukohapõhine piiramine raamatusektoris muret ning e-raamatute lisamine määruse kohaldamisalasse vähendaks tulusid, ohustades investeerimist uude sisusse, vähendades ka lepinguvabadust ja kultuurilist mitmekesisust, süvendades väheste turgu valitsevate turuosaliste monopoli ning tõrjudes samal ajal paljud VKEd turult välja, mis õõnestab alternatiivseid või sõltumatuid pakkumisi ega too seega tarbijatele peaaegu mingit kasu;
18. on seisukohal, et muusikateenuste lisamine asukohapõhise tõkestuse määruse kohaldamisalasse kahandaks märkimisväärselt tulu, seades ohtu uude sisusse investeerimise ja vähendades samal ajal lepinguvabadust ja kultuurilist mitmekesisust nii sisu tootmisel kui ka turustamisel, mille tulemusena hinnad tarbijate jaoks tõuseksid;
19. on seisukohal, et selline lisamine võib eelkõige viia hindade ühtlustamiseni, mis kahjustab tarbijaid, sest see võib põhjustada hinnatõusu riikides, kus territoriaalne ainuõigus võimaldab pakkuda sisu tarbija ostujõule vastavate hindadega;
20. on seisukohal, et tuleb ära teha rohkem, et tagada teoste ja programmide, sealhulgas olemasolevate ja uute kino- ja audiovisuaalteoste levitamine ja kättesaadavus ELis, väljendades seeläbi kultuuri rikkust ja mitmekesisust Euroopas piiriüleselt; tunnistab sellega seoses, et äärmiselt oluline on toetada Euroopa ühistootmist, dubleerimist või subtiitritega varustamist ELi 24 ametlikus keeles ning teoste rahvusvahelist levitamist; palub komisjonil teha koostöös kõnealuse tööstusharuga ettepanek algatuse kohta, mille eesmärk on tagada, et Euroopa auhinnatud filmid, näiteks filmiauhinna LUX võitjad, oleksid kättesaadavad kogu ELis ning et piiriüleselt tehtaks kättesaadavaks laiem tellitavate videoteenuste kataloog, et suurendada investeringute tasuvust mitmel siseturul;
21. kutsub komisjoni üles alustama tööd Euroopa teoste veebis leitavuse parandamiseks ning uurima soovitusalgortimide rolli, mõju ja läbipaistvust kultuurisektoris;
22. märgib, et subtiitritega varustamise ja sisu dubleerimise toetamine suurendab mitte ainult sisu nõudlust ja kättesaadavust eri riikides, vaid ka sellele juurdepääsetavust; juhib tähelepanu suuremale hulgale Euroopa sisule, mida edastatakse publikule kogu Euroopas, ning nõuab liikmesriikidelt ja sektorilt lisainvesteeringuid;
23. tuletab meelde direktiivi 2010/13/EL³ (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv) artikli 7 tähtsust ja rõhutab, et sisule juurdepääsetavust tuleks mõista selle täieliku kohaldamisala alusel; nõuab selle rakendamise tugevdamist, sealhulgas kuulmiskahjustuse ja nägemispuudega inimeste puhul, tagades, et juurdepääs audiovisuaalsisule on kaasav ja võimalik kõigi Euroopa kodanike jaoks;

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2010. aasta direktiiv 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv) (ELT L 95, 15.4.2010, lk 1).

24. toetab Euroopa kultuuri ja sisu mitmekesisuse edendamist, millest saavad lõppkokkuvõttes kasu Euroopa tarbijad;
25. tuletab meelde kinosektori pakutavate kogemuste ainulaadsust ja sellega seoses filmilinastuste väärtust ning kutsub liikmesriike üles toetama nende jätkuvat kasutamist, pidades samal ajal sammu kodanike muutuvate harjumuste ja tarbimistavadeaga;
26. kordab vajadust investeeringute järele, et prognoosida edasisi turumuutusi, soodustada uute vormingute teket ja tugevdada ELi ettevõtjate mitmesuguseid veebipakkumisi.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	18.7.2023
Lõpphääletuse tulemus	+: 23 -: 3 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Asim Ademov, Christine Anderson, Andrea Bocskor, Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Tomasz Frankowski, Romeo Franz, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Irena Joveva, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Predrag Fred Matić, Martina Michels, Niklas Nienass, Peter Pollák, Marcos Ros Sempere, Massimiliano Smeriglio, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Isabella Adinolfi, Ibán García Del Blanco, Rob Rooker, Marc Tarabella
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Angel Dzhambazki, Erik Marquardt

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

23	+
ECR	Angel Dzhambazki, Rob Rooken
ID	Christine Anderson
NI	Marc Tarabella
PPE	Asim Ademov, Isabella Adinolfi, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
Renew	Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Irena Joveva
S&D	Ibán García Del Blanco, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Predrag Fred Matić, Marcos Ros Sempere, Massimiliano Smeriglio
The Left	Niyazi Kizilyürek, Martina Michels

3	-
Verts/ALE	Romeo Franz, Erik Marquardt, Niklas Nienass

2	0
NI	Andrea Bocskor
S&D	Petra Kammerevert

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu